

СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**ПОБІЧНА ДІЯ ЛІКІВ**

Спеціальність: **221 «Стоматологія»**
Освітньо-професійна програма: **Стоматологія**
Код компонента в освітній програмі: **ВК 32**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **3**
Семестр(и): **V (осінній)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **медична біологія, гістологія, цитологія та ембріологія фізіологія.**

Кафедра/підрозділ: **кафедра технологій медичної діагностики**, вул. Шпейєра, 4, 1 поверх

Керівник освітнього компонента: проф. **Березнякова М.Є.**,

email: my.berezniakova@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=3200>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«Побічна дія ліків» включає до себе відомості з оцінки ефективності та безпеки застосування лікарських засобів та побічна дія лікарських засобів на результати лабораторних досліджень.

МЕТА КУРСУ: надати знання щодо факторів, що впливають на лабораторні показники, механізмів розвитку побічних реакцій лікарських засобів та принципів роботи лабораторного обладнання лабораторій різного профілю.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

1. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами;
2. Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**Перелік тем лекцій (Непередбачено):****Перелік тем практичних занять (20 год.):**

- 1 Основи законодавства України про лікарські засоби. Основні способи попередження побічної дії лікарських засобів. Класифікація побічної дії лікарських засобів. Побічні ефекти лікарських препаратів та заходи профілактики їх виникнення.
- 2 Лікарські засоби що впливають на функції органів і тканин. Зміни лабораторних показників.
- 3 Лікарські засоби що впливають на обмінні процеси і внутрішнє середовище організму. Зміни лабораторних показників.
- 4 Лікарські засоби з протимікробною і протипаразитарною активністю. Зміни лабораторних показників.
- 5 Лікарські засоби спеціального призначення. Побічна дія препаратів, що застосовуються для місцевої та загальної анестезії. Особливості передозування місцевими анестетиками (лідокаїн, новокаїн, совкаїн, анестезин). Зміни лабораторних показників.

Перелік тем самостійної роботи студента (70 год.)

- 1 Основні принципи та підходи до лікування медикаментозних отруєнь.
- 2 Побічна дія препаратів, що застосовуються для лікування захворювань ЦНС
- 3 Сучасна класифікація нейролептиків, транквілізаторів, седативних засобів, антидепресантів.
- 4 Класифікація снодійних засобів, протипаркінсонічних та протиепілептичних препаратів.
- 5 Особливості дії снодійних препаратів, швидкість розвитку і тривалість дії, післядія, кумуляція, звикання, лікарська залежність, побічні ефекти.
- 6 Клінічна картина гострого отруєння снодійними препаратами і медикаментозна допомога при отруєнні.
- 7 Побічна дія протиепілептичних та протипаркінсонічних засобів.
- 8 Токсикологія етилового спирту. Гостре та хронічне отруєння етиловим спиртом та заходи допомоги.
- 9 Фармакодинаміка дисульфіраму. Побічна дія нейролептиків, транквілізаторів, седативних засобів, антидепресантів, психостимуляторів. Клінічна картина. Антидот при передозуванні снодійних та транквілізуючих засобів – флуманезенід, механізм антидотної дії.
- 10 Невідкладна допомога при передозуванні місцевими анестетиками.
- 11 Алгоритм допомоги при анафілактичному шоці. Методи попередження побічної дії лікарських засобів.
- 12 Вплив засобів для інгаляційного наркозу на серцево-судинну систему, дихання, обмін речовин, терморегуляцію.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: виконання вправ та практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів, метод стандартизованого пацієнта

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до заліку є набрання 70 балів ЗНД.

Оцінка з дисципліни (ОД). формою контролю є «залік» передбачається врахування ЗНД. Бали за ЗНД розраховуються як середнє арифметичне оцінок за всі семестри вивчення дисципліни (з точністю до сотих) за таблицею 2, автоматично в рамках функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 2 (додаток 2) від 120 до 200 балів та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізненні більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Побічна дія ліків : підручник : для студентів вищ. закл. мед. освіти / Ігор Федорович Беленічев, Надія Олександрівна Горчакова, Ніна Вікторівна Бухтіярова, І. Б. Самура, Т. А. Бухтіярова ; Запоріж. держ. мед. ун-т, НАМН України, Ін-т фармакології та токсикології, Держ. експерт. центр МОЗ України ; ред. В. О. Парфенюк. – Вінниця : Нова книга, 2021. – 355 с. : табл.
2. Побічна дія ліків. Навчальний посібник. / Посохова К.А., Олещук О.М., Корда М.М.; Укрмедкнига, Тернопіль, 2023. – 288 с.
2. Островська, Г., Сидоренко, А., Чечотіна, С., Луценко, Р., & Петрова, Т. (2025). ПОБІЧНА ДІЯ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ: СТОМАТОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ. Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії, 25(2), 278-282. <https://doi.org/10.31718/2077-1096.25.2.278>
2. Луценко, О., Островська, Г., Лавренюк, Ю., Петрова, Т., & Луценко, Р. (2024). ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТІ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ. Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії, 24(2), 31-35. <https://doi.org/10.31718/2077-1096.24.2.31>

Зав. кафедри технологій
медичної діагностики

Ольга ЗАЛЮБОВСЬКА